N°. 50. A°. 1830.

SURINAAMSCHE COURANT.

Van Donderdag den 24sten Junij.

SURINAME.

Algemeene Secretarij.

Den 21 *Junij* 1830.

De Heer F. W. FAERBER, benoemd tot *provisionelen* LANDDROST in het Opper-District *Nickerie*, heeft den daarvoor bepaalden Eed, in handen van den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen afgelegd.

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Algemeene Secretarij.

Den 22 *Junij* 1830.

De Heer J. C. KEMPER, benoemd tot *Tweede Luitenant* in de divisie *Para*, heeft den Eed, voor die betrekking bepaald, in handen van den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen afgelegd.

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 17den dezer, de Nd. Am. Brik *Sarah Ann*, Kapt. S. SOMES, van *Glouchester*.

Den 20sten, het Schip *Maria*, Kapt. E. REINTS, van *Rotterdam*.

UITGEKLAARD.

Den 22sten, het Schip *Mercuur*, Kapt J. F. PIETERS SMIT, naar *Antwerpen*; lading: 210 vaten Suiker, 29 balen heele- en 8 dito gebr. Koffij, en 184 balen sch. Katoen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN *den* 14 *April*. Het *Morning-Journal* merkt het volgende aan: »Indien Frankrijk even als Engeland eene rijke aristocratie bezat, zou men er minder van den volksgeest te duchten hebben. De Engelsche aristocratie is de eigenares der landerijen en heeft al de voornaamste ambten in. Van haar ontleent de hertog van *Wellington* al zijne magt. De heer *de Polignac* verkeert niet in hetzelfde geval. De Fransche aristocratie heeft weinig invloed op den publieken geest en de verkiezingen. In Frankrijk is de openbare meening wat in Engeland de aristocratie en de schatkist zijn. In Engeland wordt de middelstand niet vertegenwoordigd; in Frankrijk heeft juist het tegendeel plaats. De openbare meening is daar als; de middelstand heeft daar grooten invloed. De lieden uit den middelstand verkiezen afgevaardigden en bezitten het grootste gedeelte der landerijen, en kunnen zich dus evenzeer doen gelden als de grootste heeren des rijks.»

— De heer *Mascarenhas* die, als agent van dona *Maria*, Koningin van Portugal, alhier resideert, ontvangt elke maand 8000 pond sterlings uit Brazilie, waarvan er 5000 voor soldij der troepen op Terceira besteed worden.

Het vaartuig, hetwelk den markies *de Palmella* naar Terceira overgebragt heeft, is eergisteren te Plijmonth teruggekomen. De markies was met de zijnen, in weerwil van het Portugesche blokade-eskader aan wal gestapt en was met geestdrift ontvangen geworden. Den 16den Maart had de plegtige installatie plaats gehad van het door don *Pedro* in naam der Koningin ingesteld bestuur, zamengesteld uit den markies *de Palmella*, den met hem medegekomen raadsheer *Guerreiro*, en den graaf *Villa Flor*, die laatstelijk met zoo veel beleid en dapperheid het eiland verdedigd heeft. De officiele stukken, daarna op Terceira afgekondigd, bestaan: 1°. in een besluit, bevattende de stellige opvolging van dona *Maria* op den troon van Portugal ten gevolge van den afstand van haren vader don *Pedro*; 2°. in de afstandsacte zelve, van wege den Keizer geteekend den 3den Maart 1828, en 3°. in eene proclamatie, gedagteekend van Terceira op den 20sten Maart, bij welke laatste alle getrouwe Portugezen opgeroepen worden om de wettige zaak der jonge Koningin krachtdadig te ondersteunen en te handhaven.

(*Arnh. Courant.*)

FRANKRIJK.

PARIJS *den* 10*den April*. In een der dagbladen leest men het volgende omtrent de expeditie tegen Algiers:

»Na eene vrij vruchtelooze blokade van verscheidene jaren, heeft Frankrijk besloten, den toenemenden wrevel van den Deij door eenen aanval te land en ter zee te straffen, en, gelijk het schijnt, dezen roofstaat zoo mogelijk in eenen toestand te brengen, die minder nadeelig voor de belangen en de beschaving van Europa zal zijn. Te midden der gewigtige gebeurtenissen" zeide *Karel X* in zijne aanspraak van den 2den Maart, »die Europa bezig hielden, moest ik de gevolgen van mijn billijk ongenoegen tegen eene Barbarijsche mogendheid opschorten; dan de hoon, mijner vlag aangedaan, kan ik nu niet langer ongestraft laten; de luisterrijke voldoening, welke ik erlangen wil, zal, terwijl zij de eer van Frankrijk bevredigt, met de hulp des Almagtigen tot heil der christenheid strekken." — Inlichtingen over de verschillende oorzaken van den twist met Algiers, heeft de minister van marine daarna aan de wetgevende kamers gegeven. »Frankrijk (zeide hij onder anderen) bezat sints verscheidene eeuwen op de kust van Afrika (bij Bona) een uitgebreid gebied en eene belangrijke stichting, dienende om de koraalvisscherij te beschermen, die het op eene uitgestrektheid van meer dan zestig mijlen uitoefende; toen, van den tijd der troonsherstelling af aan, de regering van Algiers door woorden en daden het oogmerk aan den dag legde, om het in dit bezit te storen. Deze daden zijn: het lang vooraf aangekondigde en later uitgevoerde plan, om ons van daar te verjagen en de vernieling onzer stichtingen op de Afrikaansche kust; — de schending der voorregten van de koraalvisscherij, ons bij traktaten verzekerd; — de weigering om zich naar het algemeene volkenregt te gedragen, en een stelsel van zeerooverij te laten varen, waardoor het tegenwoordig bestaan van het regentschap van Algiers gevaarlijk wordt voor alle vlaggen, die de Middellandsche zee bevaren; — aanmerkelijke inbreuken op de bepalingen, met overleg van Frankrijk gemaakt, ten aanzien van het onderzoek der in zee zich bevindende schepen; — de willekeurige invoering van tollen en belastingen, in spijt der verdragen; — de plundering van verscheidene Fransche en twee Romeinsche schepen, in weerwil van de aangegane verbindtenis om deze vlaggen te eerbiedigen; — de geweldadige terugzending van 's Konings consul-generaal te Algiers, in den jare 1814; — het schenden der woning van den agent des consuls te Bona, in den jare 1815; — en bij deze onderscheidene bedrijven, een gestadig aan den dag gelegd voornemen, om ons te berooven van de bezittingen, voordeelen en voorregten, welke de verdragen ons verzekeren, en zich te onttrekken aan de verpligtingen, bij de traktaten bepaald. Eindelijk kwam nog de aanmatiging, welke de breuk tusschen de beide staten besliste. Bij eene overeenkomst, den 28sten October 1819 met de Algerijnsche huizen *Bacri* en *Busnach* gesloten en door den Deij goedgekeurd en bekrachtigd, was het bedrag der som, welke Frankrijk (voor leverantie van granen) aan gemelde huizen schuldig was, op zeven millioen franken bepaald. Art. 4 dezer overeenkomst gaf aan de Fransche onderdanen, die zelf schuldeischers van *Bacri* en *Busnach* waren, het regt om op deze som te verhalen het bedrag hunner vorderingen, en deze vorderingen moesten bij de koninklijke geregtshoven te Parijs en Aix beslist worden. De onderdanen des Konings reclameerden 2½ millioen; 4½ millioen werden aan *Bacri* en *Busnach* betaald, en de rest in de consignatie-kas gelegd, tot dat de regtbanken uitspraak zouden gedaan hebben. De jaren 1824 en 1825 verliepen met het onderzoek der reclames, welke voor de koninklijke geregtshoven gebragt werden; maar de Deij, ongeduldig om de rest der zeven millioenen te zien aankomen, schreef in October 1827 aan 's Konings minister van buitenlandsche zaken eenen brief, waarbij hij hem uitnoodigde de 2½ millioen onverwijld naar Algiers te doen verzenden; en verlangde, dat de Fransche schuldeischers hunne vorderingen aan hem zouden bewijzen. De baron *de Damas*, toenmaals minister van buitenlandsche zaken, die het niet voegzaam achtte, zelf op eenen zoo min beleefden brief te antwoorden, liet slechts aan den consul-generaal weten, dat de vordering van den Deij onaannemelijk was, wijl dezelve inliep tegen de overeenkomst van 28 October 1819. Onder deze omstandigheden was het, dat aan den consul-generaal, (die zich den 30sten April op de audientie van den Deij begeven had, om hem, op den dag voor de Muzelmansche feesten, volgens gebruik te complimenteren) door den Deij onstuimig de vraag gedaan werd, of hij het antwoord op zijnen brief nog niet ontvangen had. De consul-generaal zeide neen, en daarop gaf hem de Deij met eenen waaijer, dien hij in de hand had, verscheidene klappen en gelastte hem zich te verwijderen. 's Konings regering, van deze beleediging verwittigd, zond aan den consul order om Algiers te verlaten. Toen hij den 15den Junij vertrokken was, gaf de Deij dadelijk aan den gouverneur van Konstantine last, om de Fransche stichtingen in Afrika, namelijk het fort Lacalle, te vernielen, hetwelk, nadat de Franschen het den 21sten Junij ontruimd hadden, geheel en al geplunderd en in eenen puinhoop veranderd werd. Daarop nam de blokade eenen aanvang, die sedert dezen tijd, zonder eenig resultaat op te leveren, Frankrijk jaarlijks meer dan zeven millioen kost. In Julij 1829 meende 's Konings regering alvorens tot beslissende maatregelen over te gaan, bij den Deij nog eene laatste poging te moeten doen. De heer *de Labretonnière* werd naar Algiers gezonden; hij stelde den Deij onze billijke bezwaren voor; maar de Deij weigerde hem regt te laten wedervaren, en toen de heer *de Labretonnière* zich uit de haven verwijderen wilde, gaven de naaste batterijen, op een sein, dat uit het eigen kasteel van den Deij kwam, plotseling vuur op het parlementaire schip. Het vuur duurde een half uur, tot dat het schip, waarop zich de heer *de Labretonnière* bevond, buiten schot was. Dit is de reeks van klagten, dit is de naauwkeurige schets van den staat van zaken, die thans den Koning noodzaakt, middelen bij de hand te nemen, welke de Voorzienigheid ter zijner beschikking stelt, om de eer zijner kroon, en de voorregten, den eigendom, ja zelfs de veiligheid zijner onderdanen te verzekeren, en eindelijk Frankrijk en Europa van den drievoudigen geesel te verlossen, welke de beschaafde wereld onwillig is om verder te verdragen, van de zeerooverij, de slavernij der gevangenen, en de schattingen, welke een Barbarijsche staat van alle christen-mogend-

heden blijft vorderen. Nu is verder aan geene verzoening te denken; de Koning moet in de kracht zijner wapenen eene wraak zoeken, welke hij om andere beweegredenen tot dus verre heeft opgeschort. De vraag was niet meer *of* men oorlog beginnen zou, maar *hoe* men denzelven beginnen zou. De regering moest in eene zoo gewigtige zaak alle beleid en alle mogelijke bedaardheid gebruiken; thans, nu het besluit genomen is, moet zij het met kracht doorzetten."

(*Arnh. Courant.*)

DUITSCHLAND.

Berlijn *den* 15 *April.* Z. M. de Keizer van Rusland heeft onlangs een besluit genomen, strekkende ter bevordering van den russischen scheepsbouw en zeevaart. In hetzelve komt onder andere bepalingen voor, dat het aan alle russische onderdanen vrij staat, om schepen te bouwen, volgens het model, hetwelk zij zullen verkiezen; — dat ingenieurs en arbeiders van de marine aan bijzondere scheeps-bouwers, welke dit mogten verlangen, zullen worden toegevoegd; — dat schippers en stuurlieden vrij zijn van de krijgsdienst, en dat zij aanspraak hebben op eene gouden of zilveren eerepenning, wanneer zij 12 jaren gevaren en ten minste zes groote zee-reizen gemaakt hebben; — dat, uit hoofde van het tijdelijk gebrek aan russische matrozen, buitenlandsche zeelieden zullen mogen gebruikt worden, doch dat derzelver aantal, na het jaar 1840, niet meer dan drie vierden, en met 1850 niet meer dan één vierde der equipage mag uitmaken; — dat na 1840 alle schippers en stuurlieden Russen moeten zijn; — dat in de havens der Zwarte-zee, gelijk ook van de zee van Azof en aan de Donau, inrigtingen zullen gemaakt worden ter opleiding van matrozen, welke eenige voorregten zullen genieten; — dat, na verloop van twee jaren na de bekendmaking van dit besluit, de kustvaart slechts door russische onderdanen en met russische vaartuigen zal gedreven worden, met uitzondering echter van de havens der Zwarte-zee, de zee van Azof en de Donau, welke gedurende 10 jaren ook voor de kustvaart van vreemden zullen geopend wezen; — dat alle russische schepen van niet meer dan 10 lasten voor altijd, en schepen van meer dan 10 lasten gedurende de eerste drie jaren na derzelver bouw van belastingen bevrijd zijn. Voorts worden eenige belastingen, op den scheeps-bouw zelven drukkende, voor den tijd van 10 jaren aanmerkelijk verminderd, en andere geheel afgeschaft.

— Volgens een berigt uit Pera, van den 11den Maart, waren den vorigen dag 40,009 dukaten, zijnde de tweede termijn van de som, welke de Porte tot schadeloosstelling van den russischen handel aan Rusland verschuldigd is, van Konstantinopel naar Burgas afgezonden.

Frankfort *den* 17 *April.* Volgens berigt van een schipper, den 7den te Triest binnengekomen, zijn de afdeelingen der russische en engelsche vloot, welke te Maltha voor anker hadden gelegen en voor de terugreis naar de Oost-zee en Engeland bestemd waren, den 30sten Maart van daar naar hunne bestemming onder zeil gegaan. [Het engelsche linie-schip *Ocean* is den 15den dezer, uit de Middellandsche-zee, te Portsmouth binnen geloopen.]

Den 18den. Volgens een bijzonderen brief uit Brunswijk, van den 7den dezer, vleide men zich aldaar nog altijd, dat het geschil tusschen den Hertog en de hanoversche regering in der minne zoude worden bijgelegd, en de uitspraak van de bondsvergadering niet ten uitvoer zoude gebragt worden, naardien de Hertog zich genegen toonde, om het edict, hetwelk zoo veel aanstoot heeft gegeven, in te trekken, en de overige punten van dien aard waren, dat men niet twijfelde, of dezelve zouden ook zonder dat dwangmiddelen werden te baat genomen, vereffend worden.

Intusschen wordt uit Saksen, 9 April, gemeld, dat het met de zending van eene afdeeling saksische troepen naar Brunswijk thans ernst scheen te worden. Naar men verzekerde, was voor acht dagen het bevel gegeven, om 6000 man voor den togt uit te rusten. Sedert zag men van alle kanten verlofgangers bij hunne regimenten opkomen, en was men in de tuighuizen te Dresden druk aan den arbeid. De afdeeling zoude bestaan uit twee infanterie regimenten van linie, een battaillon jagers, 900 man kavallerie, eene batterij rijdende- en twee batterijen veld-artillerie. Men zeide, dat deze troepen des noods met 2000 man Hessen zouden vermeerderd worden; — de bevelhebber over dezelve werd nog niet genoemd.

(*Haarl. Courant.*)

Mengelwerk.

DE ISAAKSKERK TE St. PETERSBURG.

Peter de Groote begon dezelve in 1710. Katharina II. deed dezelve in 1768 van marmer naar een grooter plan opbouwen. Toen het gebouw tot aan het dak gevorderd was, stierf de Keizerin, en het werk werd gestaakt. Keizer Paul veranderde het plan; ook Alexander deed dit en liet in 1818 door Montferrand het werk vervolgen. — De koepel is 307 voeten hoog. Het inwendige van dit gebouw prijkt met 188 korinthische zuilen en pilasters van finlandsch marmer. Kapiteelen en basementen zijn van rijkverguld brons. Vier portiques maken den ingang uit. Elke heeft 8 zuilen van voren en 3 aan elke zijde. Kapiteelen en basementen zijn ook hier weder van rijkverguld brons. Elk dezer 48 korinthische zuilen, is uit een granietrots in Finland gehouwen, en is uit *één* stuk. Zij houden van onderen 5 voet 10 duim, van boven 5 voet 2 duim, in de doorsnede, en 17¼ in den omvang. Zij zijn 56 voet hoog, terwijl de zuilen van het Pantheon te Rome slechts 46 voet en 9 duim houden.

HET PALEIS VAN DEN GENERAALSSTAF.

Eene voorname afdeeling van deze verbazend groote inrigting te Petersburg maken de Hydrographen, Topographen en Geographen uit. Hier worden generale en speciale kaarten van het rijk vervaardigd en verzonden. In eenige vertrekken worden kaarten en plannen nageteekend en dan weder in andere vertrekken in het koper gebragt. Gaat men verder, dan ziet men een aantal officieren en soldaten om eene met groen laken overdekte tafel gezeten, bezig met berekeningen, tafels, registers, enz. — Drie groote kamers zijn voor de steendrukkerij bestemd; andere bevatten werktuigen, en fabrijken daarvan. Alle de hier aangestelde Ambtenaren zijn geboren Russen. — Twintig drukpersen zijn onophoudelijk aan den gang. — Eene lange reeks van kamers is bestemd voor de Secretarie. — De krijgsbibliotheek is in een groot achthoekig vertrek geplaatst. Men vindt ook eene plaats voor het » oorlogspel" het hoogere schaakspel, in dit oorlogspaleis. Jonge officieren oefenen zich daar, om militaire plans te ontwerpen en uit te voeren. — Eene zaal, 250 voet lang en 100 voet breed, bevat het archief van het geheele Russische leger.

(*Overgenomen.*)

NOG EEN BLIK OP DEN FRANSCHEN GRUWELTIJD.

De nationale Conventie nam voor zich, als salaris, uit de schatkist van de staat, de som van 30,523,248 fr. jaarlijks; en voor de Proconsuls, belast met de guillotine in de steden en de legers rond te voeren, 28,088,960 fr. Deze vervoerbare guillotine maaide, zoo te Parijs als in de voornaamste departementen, 21,612 koppen. Het beleg van Lyon kostte aan 43,299 inwoners het leven; de opstand der Vendée kwam dat gewest op 202,000 personen te staan; de Proconsul Carrier alleen had 22,600 moorden op zijn geweten! Meer dan 180,000 landbouwers kwamen om het leven, en 250,000 Franschen ontsnapten aan den dood, door op vreemden bodem eene schuilplaats te zoeken tegen de geweldenarijen en gruwelen van de Revolutionaire Regt- of liever slagtbank!

GENEESWIJS VAN HET STAMELEN, VAN MEVROUW *LEIGH*.

Deze geneeswijs bestaat alleen daarin, dat men den stamelaar er toe brengt, *om alleen bij het uitademen te spreken.* De stamelaar moet, vóór hij spreekt, diep inademen, en dan onder het uitademen eerst letters, vervolgens lettergrepen, woorden, en ten laatste geheele zinsneden uitspreken. Deze proeven moeten, naar mate van de hardnekkigheid der kwaal, uren, dagen en weken lang standvastig worden voortgezet; waarna de genezing dikwerf zeer schielijk volgt.

(*Overg.*)

Te PARAMARIBO bij J. J. ENGELBRECHT.